

Прослава педесетогодишњице Добровољног ватрогасног друштва у Тузли

Педесетогодишњицу оснивања и успјешног рада Друштво је прославило свечаношћу 8. и 9. јула 1933. године под покровитељством министра за физичко васпитање народа др Лавослава Ханжека.

У марту исте године министар Ханжек је Народној скупштини упутио приједлог закона о организацији ватрогасне службе, који је предвиђао ватрогасне чете, жупе, заједнице и ватрогасни савез Краљевине Југославије и именовање управе.

Материјалне издатке за издржавање сносила би сва домаћа и инострана осигуравајућа друштва против пожара, приватна индустријска предузећа и заводи, Министарство за физичко васпитање народа, сва министарства у чијој су надлежности образовне ватрогасне чете, све општине у којима постоје ватрогасне чете.

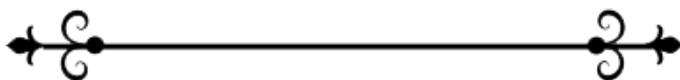
Градом окићеним заставама и цвијећем од раног јутра ишао је оркестар тузланског ДВД, а на Вилсоновом тргу у десет часова почела је прослава, којој су присуствовали изасланици цивилних и војних власти, корпорација, многих хуманих и културних друштава. Начелник министарства Петар Лекић заступао је министра за физичко васпитање народа г. Ханжека.

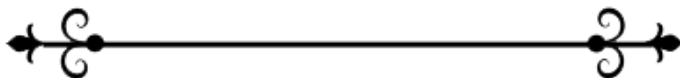
Предсједник Друштва, тада, био је тузлански апотекар г. Мурат-бег Х. Јусуфбеговић, заповједник инж. Богдан Ђукић, а секретар Иван Јусић.

Лијеп и надахнут говор одржао је инжењер Богдан Ђукић, командир тузланског Добровољног ватрогасног друштва, осврнувши се на историјат и улогу ватрогасних друштава у миру, али и у рату.

Најзанимљивија тачка свечаности био је импровизовани напад авиона на Тузлу, а замишљена последица напада била је пожар тузланске Гимназије. Заглушујуће сирене индустријских предузећа Тузле и Креке, звоњава звона, трубљење ватрогасних труба, завијање мотора и лупа точкова, дочарала је атмосферу замишљеног напада из ваздуха. Реакција на „напад“ била је брза и ефикасна. Ватрогасци Креке, Тузле и Лукавца са моторним пумпама започели су гашење и спасавање људи са виших спратова зграда. Учествовали су људи са маскама против отровних гасова, болничко особље, али и коњи.

Вјежба је одлично изведена на дивљење присутних грађана, који су је са великом заинтересованошћу посматрали.

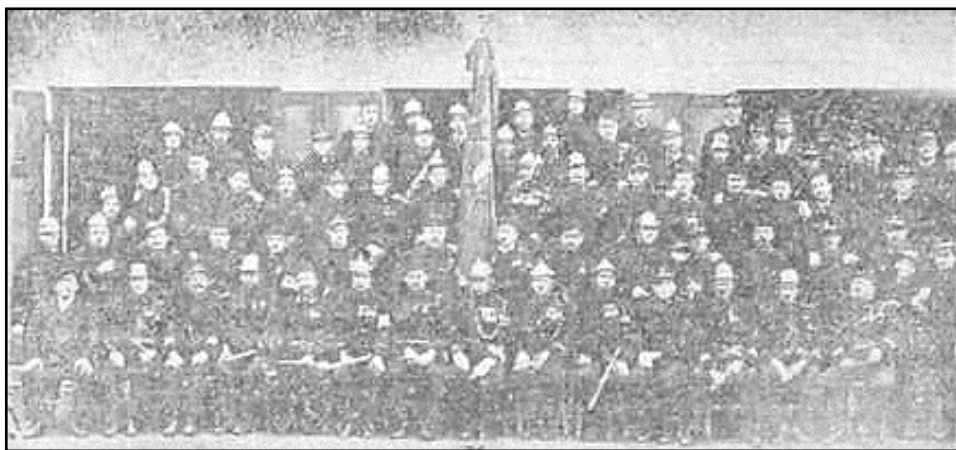

Услиједио је дефиле свих ватрогасаца са апаратима за гашење пожара. Импровизовани авионски напад извели су чланови сарајевског Аероклуба.

Банкет за госте приређен је у подне, а увече, у жељезничком парку, приређена је ватрогасна забава и концерт.

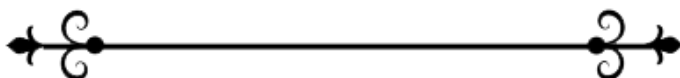
Учествовало је око двадесет делегација ватрогасних друштава. Пожарне чете из Креке, Лукавца и Брчког увеличале су славље својим блех оркестрима. Посебна је била посјета ватрогасног друштва из Крагујевца чијој прослави годишњице 1912. године је присуствовало тузланско ватрогасно друштво. Управо због те посјете, аустроугарске власти су почетком 1914. године ухапсиле или ставиле под строгу присмотру поједине чланове друштва.

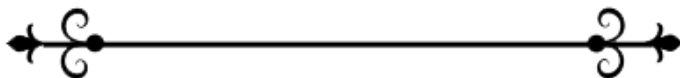
Више од двадесет година касније, на прослави педесет година рада, на застави тузланског друштва лепршала је трака, брижљиво скривана и чувана све године рата, коју им је 1912. поклонила крагујевачка пожарна чета као свом почасном члану.

Добровољно ватрогасно друштво основано је 13. марта 1883. године у Тузли. На овај дан друштву су потврђена правила, тако да је тај датум забиљежен као дан оснивања. О самом историјату Друштва тешко је нешто детаљније говорити, јер уређена архива није вођена. Започеће се водити тек касније и све што је о почетку рада друштва из ранијег времена познато сачувано је усменим предањем. Због учесталих пожара потреба за формирањем ватрогасне чете и гасилане (зграда гдје су све справе и друго што треба за гашење пожара) разматрана је и планирана 1882. године у Општинском вијећу.

За настанак овог друштва везује се име Ристе Ј. Јовановића, првог предсједника, из познате тузланске трговачке породице, који је својим властитим средствима набавио 40 униформи за прву ватрогасну чету. Први потпредсједник друштва био је Исаило Мићић, трговац, а први заповједник шумски референт Wiedersfeld.

1920. године у Креки је основана Прва ватрогасна чета (званично, али противпожарна заштита је организована већ формирањем рудника 1885). Временом чета је постајала бројнија, да би пред II рат имала око тридесетак чланова на челу са инж. Рудолфом Креном.

1927. године ДВД у Тузли је располагало четом, која је имала просјечно 35 људи и прилично застарјелу опрему. Доласком заповједника инж. Богдана Ђукића, који је значај и потребу једне добре ватрогасне чете озбиљније схватио, почиње реорганизација. Набављена је нова, савременија опрема, а чета је бројала 85 људи. Радило се са већим полетом, схватајући важност добро организоване ватрогасне дружине.

Током педесет година рада ДВД је небројено пута спасавало имовину, људске животе, ризикујући и своје сопствене. Овај период обиљежила су три нарочито велика пожара. 17. августа 1884. у брдском дијелу града читава једну махалу захватио је пожар. Куће, махом прављене од дрвене грађе, лако су плануле, пожар се ширио брзо и у пламену је нестало 16 објеката.

Други, за Тузлу нарочито важан, избио је 27. августа 1927. године у самом центру града. Борба са стихијом трајала је два дана и двије ноћи. Велика пријетња је била да је пожар могао да захвати цио град. Изгорјело је 16 најљепших градских кућа и промијењена физиономија града.

Трећи, и један од највећих пожара десио се 12. априла 1932. године. Горјела је Државна солара крај Тузле. У пламену је било 1000 квадратних метара површине са објектима вриједним преко 200 милиона динара. Захваљујући одличној интервенцији ватрогасне чете штета је била минимална, 300 000 динара.

Своју несебичну помоћ Добровољно ватрогасно друштву пружало је свима: приватним објектима, индустријским предузећима, државним и приватним у околини Тузле, рудницама, стругарама, фабрици шпирита. Чак и градовима Кладњу и Зворнику.

Рад свих чланова друштва био је бесплатан. За осигурања у случају несреће на 50 000 динара бринуло је Осигуравајуће друштво „Вардар“, а за премије Општина тузланска из својих средстава.

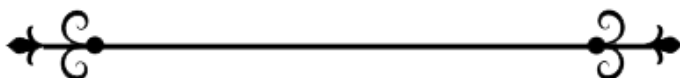
Vatrogasna zajednica Drinske banovine

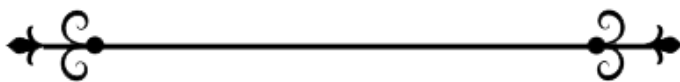
D. V. Č.:

1. Baјina Bašta 2. Bijeljina 3. Bosanski Šamac 4. Brčko 5. Goražde 6. Orašje na Savi 7. Podrinska Mitrovica 8. Požega 9. Rogatica 10. Roze 11. Tabanovići 12. Travnik 13. Tuzla 14. Užice 15. Vareš 16. Visoko 17. Višegrad 18. Zenica 19. Zvornik 20. Žepče 21. Živinice 22. Arilje 23. Glamoč 24. Bosanska Gradiška 25. Bosanski Brod 26. Bosanski Petrovac

Inč.:

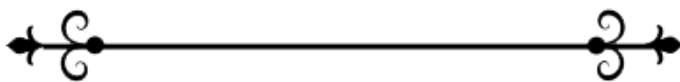
27. Breza 28. Kakuj 29. Kreka 30. Lukavac 31. Sarajevo 32. Sjetlina 33. Turbe 34. Ugljevin 35. Vareš-Majdan 36. Zavidovići 37. Zavidovići «Krivaja» 38. Zenica 39. Zenica drž. rudnik 40. Sarajevo, zvanič. 41. Šabac, obavezno.

**ВАТРОГАСНА ЧЕТА КРЕКА,
1952.**

Маришка Ђурановић, рођ. Тену
и Анто (презиме непознато),
чланови ватрогасног оркестра

ОДЛИКОВАЊА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Поводом 20-годишњице рада Савеза новинара Југославије и 100-годишњице југословенског ватрогасства

1966.

Стужли Анте Ото, Трумбић
Ивана Владо.

Орденом Републике са бронзаним венцем:

Братина Франца Штефан, Ру-
стја Рудолфа Рули, Урбана
Јакоба инж. Јанез.

Орденом заслуге за народ са сребрном звездом:

Арманца Мате Далбор, Баић
Мије Иван, Чаки Јанеза Јан-
ко, Филиповић Марка Михај-
ло, Хулевић Јосипа Драго,
Иричанин Милана Никола,
Јовановић Радомира Петар,
Кожак Ивана Викио, Малуше-
вић Проке Павле, Мандел Мар-
тина Антон, Михајловић Петра
Милан, Николовски Трифуна
Александар, Парички Михај-
ло Михајло, Раб Јосипа Кап-
мело, Сам Јосипа Рудолаф,
Станковић Захарија Владо,
Тополовец Јосипа Стјепан.

Орденом рада са сребр- ним венцем:

Абрам Алојза Алоиз, Бајт Ва-
лентина Андреј, Вјелогрчић
Боке Милутин, Бољевски Ми-
трев Ђојин, Волка Јакова Вељ-
ко, Вранковић Душана Бого-
мир, Бутковић Јосипа Анто,
Цера Јанеза Иван, Чебокин
Мартина Душан, Даниловић Ми-
лисава Млађен, Димовски Сти-
пе Веле, Динић Ђорђа Алек-
сандар, Драшковић Светлика
Угрен, Дујмовић Ивана Злат-
ко, Ебендија Ређела Муса, Е-
рор Лазара Петар, Фетер Кри-
стифора мр их Јаноч, Фрицел
Франца Антон, Гашевски Јова
на Стојча, Георгиевић Ангела
Илија, Глигоријевић Арсе Све-
тлана, Грешеншек Франца
Франц, Хорџан Антона Јоже,
Илијевић Ванез Александар,
Јаневски Симе Тихомир, Јовић
Јаше Урош, Клина Богољуба
Лушан, Кокеза Ивана Милан,
Корен-Доemel Јожета Розика,
Костовски Стјепе Христо, Ков-
чевић Јајка Димитрије, Краљ
Јанка Стјепан, Кроуна Ивана
Павел, Макарновић Апосто-
лов Пејко, Мјанчић Моше Ни-
сим, Марковић Филипа Ђожи-
слав, Марички Ивана Викио,
Макувић Сале Света, Миле-
вић Слава Милан, Милче-
вић Спасозара Драгољуб, Ми-
ловић Станка Војислав, Ми-
тровић Драге Животи, Митро-
вић Младена Вранко, Мустаћ
Јосипа Мирослав, Николовић
Бориса Радван, Николовски
Младенко Димко, Николовски
Милка Стојче, Остојић Нико-
ле Јосип, Паић Анте Динко, Пе-
хливановић Мухамеда Омер,
Пешић Владимира Ненад, Пе-
тершељ Франца Лало, Пинтар
Томе Илија, Поповић Ристе Во-
јислав, Раденковић Раленка
Милован, Рибаровић Ивана
Славко, Рош Анточа Борис, Са-
лихбашић Омера Хасан, Сари-
хоић Салиха Мехмед, Савић
Владимира Милован, Сој Ан-
тона др Антон, Спасојевић Ми-
луна Радојко, Спасовски Апо-
столов Љубомир, Староски На-
умчев Јоне, Сташевић Сретена
Живорад, Стојанов Крсте Жи-
на, Сулејманић Исака Месут,
Шпес Франца Антон, Шушко
Абида Мехо, Татар Лазара Јо-
ван, Тешић Пере Богдан, Ти-
мић Цветка Миодраг, Тот Ви-
лима Вилим, Трнавац Велисава
Милета, Туторов Раде Милан,
Урбанац Михајло Михајло, Ву-
ковић Лајче Стипан, Завр-
танак Ивана Марјан, Зубан Ја-
коба Јакоб.

Медаљом заслуге за народ
одликовано је 16, а медаљом
рада 62 лица.

... и припадници ватрогасних служби

Поводом стогодишњице југословенског ватрогасства,
а за нарочите заслуге у организовању ватрогасне слу-
жбе, стварању и омасовљењу добровољних ватрогасних
друштва, која су својим радом допринела заштити и
спасавању живота, друштвене и личне имовине, чиме је
утицан велики допринос социјалистичкој заједници.
Председник Републике донео је одлуку да се одли-
кују:

Орденом рада са црвеном заставом:

Гасилска бригада — Љубља-
на, Гасилско друштво Место
— Рудник Идрија, Гасилско
друштво — Марибор место, Доб-
ровољно противпожарно дру-
штво — Витола, Добровољно
ватрогасно друштво — Карло-
вац, Добровољно ватрогасно
друштво — Сисак, Добровољно
ватрогасно друштво — Тузла,
Добровољно ватрогасно дру-
штво — Травник, професио-
нална ватрогасна чета — Сара-
јево.

Орденом заслуге за народ са сребрним зрацима:

Добровољно ватрогасно дру-
штво — Кикинда, Добровољно
ватрогасно друштво — Зрењанин,
Добровољно ватрогасно
друштво — Крагујевац, Добро-
вољно ватрогасно друштво —
Нови Сад, Добровољно ватро-
гасно друштво со — Рума, До-
бровољно ватрогасно друштво
— Сремска Митровица, Гасил-
ско друштво — Постојина, Га-
силско друштво — Козје, Га-
силско друштво — Словенска
Бистрица, Гасилско друштво —
Рогачен, Гасилско друштво —
Крањ — Примсково, Гасилско
друштво — Мурска Собота, До-
бровољно ватрогасно друштво
— Фердинандовац, Добровољно
ватрогасно друштво — Бурђе-
вац, Добровољно ватрогасно
друштво — Питомача, Добро-
вољно ватрогасно друштво —
Мостар, Индустриско добро-
вољно ватрогасно друштво „Фа-
брика соли“ — Лукавац.

Орденом рада са златним венцем:

Гасилско друштво — Горња
Радгона, Простоволно гасилско
друштво — Вохињска Бистри-
ца, Простоволно гасилско дру-
штво — Радољица, Гасилско
друштво — Состро, Добровољно
ватрогасно друштво — матица
Врчко, Индустриско добровољ-
но ватрогасно друштво „Рудник
угља“ — Зеница, Индустриско
добровољно ватрогасно дру-
штво „Рудници соли и солане“
— Тузла, Индустриско добро-
вољно ватрогасно друштво
„Рудници лигнита“ — Крека.

Орденом заслуге за народ са сребрном звездом:

Градско добровољно ватро-
гасно друштво — Лесковац, До-
бровољно ватрогасно друштво
— Алексинац, Гасилско дру-
штво — Стара Церкев, Гасил-
ско друштво — Ходош, Га-
силско друштво — Словен-
ске коњице, Гасилско
друштво МТТ — Марибор,
Гасилско друштво — Побређе,
Гасилско друштво — Шоштан,
Простоволно гасилско дру-
штво — Вич — Љубљана, Про-
стоволно гасилско друштво —
Мокроног, Простоволно гасил-
ско друштво — Ормож, Гасил-
ско друштво — Нова Горица
— Солкан, Добровољно против-
пожарно друштво — Струга,
Добровољно противпожарно
друштво — Кратово, Добровољно
ватрогасно друштво — Кло-
штав, Добровољно ватрогасно
друштво — Опатина, Добровољно
ватрогасно друштво — Села,
Добровољно ватрогасно дру-
штво — Вирје, Професионална

ватрогасна јединица — Ријека,
Добровољно ватрогасно дру-
штво фабрике дувана — Сараје-
во, Добровољно ватрогасно дру-
штво — Горажде, Добровољно
ватрогасно друштво „Лука Дур-
сум“ — Ново Сарајево, Добро-
вољно ватрогасно друштво —
Добој, Добровољно ватрогасно
друштво — Бос. Шамац.

Орденом рада са сребр- ним венцем:

Професионални ватрогасни
вод — Суботица, Добровољно
ватрогасно друштво — Лозни-
ца, Стална ватрогасна стража
— Загар, Професионална ватро-
гасна јединица — Пула, Добро-
вољно ватрогасно друштво —
Тиват, Професионални ватро-
гасни вод — Зеница, Индустрис-
ка професионална ватрогасна
чета „Железара“ — Зеница, До-
бровољно ватрогасно друштво
— Рогачица, Добровољно ватро-
гасно друштво — Високо.

Орденом рада са црвеном заставом:

Ченгић Смајла Есад и Крауц
Штефана Божићар.

Орденом Републике са сре- брним венцем:

Бурсаћ Миле Буко, Коленц
Конрада Венцеслав, Јанић
Славка Тихомир.

Орденом заслуге за народ са сребрним зрацима:

Хабдија Бура Мирко, Ка-
чић Андреје Аврелиј.

Орденом братства и једин- ства са сребрним венцем:

Старовлах Ђишње Вудимир,
Станојевић Милана Владимир.

Орденом рада са златним венцем:

Аладровић Павла Павле, Ко-
њевић Миле Гојко, Куркуто-
вић Јосипа Јосип, Милинко-
вић Васе Јосиф, Рођар Ивана
Метод, Соколовић Љубомира
Рајко, Димец Иванке Срећко,